

คำนำ

การประกันสังคม เป็นมาตรการที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต โดยการให้บริการทางการแพทย์ และเงินทดแทนการขาดรายได้ ซึ่งตามกฎหมายประกันสังคมเรียกว่า “ประโยชน์ทดแทน”

การศึกษาในเอกสารฉบับนี้ ได้ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการเพิ่มประโยชน์ทดแทน โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของกองทุนประกันสังคมและประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับ ผลจากการวิเคราะห์ได้นำไปประกอบการพิจารณาประกาศเพิ่มประโยชน์ทดแทนในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังได้เสนอแผนการเพิ่มประโยชน์ทดแทน ซึ่งสำนักงานประกันสังคมได้กำหนดไว้เป็นแผนการเพิ่มประโยชน์ทดแทนของสำนักงานฯ ในช่วง 4 - 5 ปี ข้างหน้า การศึกษาได้วิเคราะห์ จากผลการคำนวณ โดยใช้หลักวิชาการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประโยชน์ทดแทนที่เหมาะสมภายใต้เสถียรภาพของกองทุน เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาทบทวนเพิ่มประโยชน์ทดแทนในอนาคตต่อไป

กรกฎาคม 2541

112.05.6
๗535๐
2541

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00631

การประกันสังคม : ศึกษา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 มุลเหตุจูงใจในการศึกษา	3
1.3 วัตถุประสงค์	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.5 วิธีการศึกษา	6
1.6 ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา	7
1.7 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.8 นิยามศัพท์	8
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	13
3. ประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมของประเทศแถบเอเชีย	33
4. ทบทวนการจ่ายประโยชน์ทดแทนในปัจจุบัน	
4.1 การพัฒนาการเพิ่มประโยชน์ทดแทน	51
4.2 วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน	66
5. ผลการวิเคราะห์	
5.1 สมมติฐานทางประชากรและเศรษฐศาสตร์	94
5.2 สถานการณ์จำลองตามแผนการเพิ่มประโยชน์ทดแทน	103
5.3 ผลการประเมินทางคณิตศาสตร์ประกันภัย	107
6. สรุปและข้อเสนอแนะ	
6.1 บทสรุปทั่วไป	115
6.2 ข้อเสนอแนะ	122
ภาคผนวก	129
บรรณานุกรม	143

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การปรับปรุงการจ่ายประโยชน์ทดแทน กองทุนประกันสังคม ปี 2534-2541	60
2. เงินสมทบและประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย ปี 2540	67
3. อัตราการใช้บริการและค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ของสถานพยาบาล ปี 2535-2540	72
4. การใช้บริการกรณีทันตกรรม ปี 2540	74
5. เงินสมทบและประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย ปี 2534-2540	77
6. เงินสมทบและประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ปี 2534-2540	79
7. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดการศพ	82
8. เงินสมทบและประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ปี 2534-2540	83
9. เงินสมทบและประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ปี 2534-2540	85
10. รายจ่ายของกองทุนประกันสังคม ปี 2534-2540	87
11. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนประเภทต่าง ๆ ปี 2534-2540	88
12. ค่าใช้จ่ายต่อค่าจ้างของผู้ประกันตนทั้งหมด (อัตราต้นทุน PAYG) ปี 2534-2540	89
13. เปรียบเทียบอัตราเงินสมทบและอัตราต้นทุน PAYG ปี 2540	90
14. การไหลเวียนของเงินกองทุนประกันสังคม ปี 2534-2540	93
15. จำนวนประชากรทั่วประเทศ : 2538-2563	96
16. ข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ และภาวะการตาย : 2533-2563	96
17. การประมาณการประชากร กำลังแรงงานและผู้ประกันตน ปี 2540-2545	98
18. ใช้จ่ายบ่งชี้ทางเศรษฐกิจ : ปี 2534-2540	101
19. สมมติฐานทางด้านเศรษฐศาสตร์ ปี 2540-2545	102
20. ประมาณการค่าพารามิเตอร์หลักตามสมมติฐานระดับมาตรฐาน ปี 2540-2545	106

ตารางที่	หน้า
21. ประมวลการไหลเวียนของเงินกองทุนประกันสังคม ปี 2540-2545 (สถานการณ์ 1)	109
22. ประมวลการไหลเวียนของเงินกองทุนประกันสังคม ปี 2540-2545 (สถานการณ์ 2 : รวมคู่สมรส)	112
23. ประมวลการค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย ปี 2540-2545 (สถานการณ์ 1)	129
24. ประมวลการค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย ปี 2540-2545 (สถานการณ์ 2 : รวมคู่สมรส)	130
25. ประมวลการค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ปี 2540-2545	131
26. ประมวลการค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ปี 2540-2545	132
27. ประมวลการค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ปี 2540-2545	133
28. สรุปประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคม	134